

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum tempus septennij sit legitime assignatum sponsalibus
contrahendis? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

atum: tamen à prima sponſione dicuntur ſponſalia proprie, quæ ſunt quædam ſacramentalia matrimonij; ſicut exorcismus, Baptiſmi.

ARTIC. II.

Vtrum tempus ſeptenniij ſit conuenienter aſſignatum ſponſalibus contrahendis?

179

Ad ſecundum ſic proceditur. Videtur, quòd tempus ſeptenniij non ſit conuenienter aſſignatum ſponſalibus contrahendis. Contractus enim, qui per alios fieri poteſt, non requirit diſcretionem in illis ad quos perinet. Sed ſponſalia fieri poſſunt per parricidas, vtroque illorum ignorantem, quorum ſunt ſponſalia. Ergo ita poſſunt fieri ante ſeptennium, ſicut poſt.

¶ 1. Præterea, ſicut ad contractum ſponſalium requiritur aliquis rationis uſus, ita ad conſentiendum peccatum mortale. Sed ſicut Gregor. * narrat in Dialogo, quidam puer quinque annorum, propter diſphemiam peccatum à diabolo extinctus eſt. Ergo ante ſeptennium poſſunt contrahi ſponſalia.

*lib 4 dia
log. c. 13.*

¶ 2. Præterea, ſponſalia ad matrimonium ordinantur. Sed in matrimonio non aſſignatur vnum tempus puellæ & puero. Ergo nec in ſponſalibus ſeptennium vtrique aſſignari debet.

¶ 3. Præterea, Ex tunc aliqui poſſunt ſponſalia contrahere, ex quo eis poſſunt futura nuptiæ placere. Sed ſigna talis placentiæ frequenter apparent in pueris ante ſeptennium. Ergo ante illud tempus poſſunt contrahi ſponſalia.

¶ 4. Præterea, Si aliqui ante ſeptimum annum contrahant ſponſalia, & poſtea poſt ſeptennium ante tempus pubertatis contrahant per verba de præſenti, reputantur inter eos eſſe ſponſalia. Sed hoc non eſt ſecundo contractu: quia tunc non intendunt ſponſalia, ſed matrimonium contrahere. Ergo ex primo; ſic ante ſeptennium poſſunt ſponſalia contrahi.

¶ 5. Præterea, In his quæ communiter fiunt à pluribus, quod deest vni, ſuppletur ab altero: ſicut ſupplementum.

A a patet

patet in trahentibus nauem . Sed contractus sponsalium est quædam actio communis inter contrahentes . Ergo si vnus sit pubes, potest contrahere cum puella quæ non habet septem annos, sponsalia; quod vni deficit de tempore, alteri superabundat .

¶ 7 Præterea, Si aliqui iuxta ætatem pubertatis, quamuis ante eam contrahunt per verba de præteriti, reputatur inter eos matrimonium esse: ergo per ratione si ante septennium, dummodo sint propinqui, contrahant per verba de futuro, reputabuntur inter eos esse sponsalia .

RESPONDEO dicendum, quod septennium est tempus determinatum * à iure sponsalibus contractis, satis rationabiliter . Quia cum sponsalia sint quædam promissiones futurorum, vt dictum est; oportet quod illorum sint, qui aliquo modo promittentur: possunt: quod non est nisi illorum qui habent aliquam prudentiam de futuris *, quæ vsum rationis requirit respectu cuius triplex gradus notatur secundum philosophum in 1. Ethicorum † . Primus est, cum quæ neque ipse intelligit per se, neque ab alio capere potest . Secundus status est, quo homo ab alio capere potest, sed ipse per se non sufficit ad considerandum & intelligendum . Tertius est, cum homo & ab alio iam capere potest, & per seipsum considerare . Quia ratio paulatim in homine conualescit, secundum quod quietantur motus & fluxibilitas humorum: primum statum rationis obtinet homo ante primum septennium: & propter hoc illo tempore nulli contractui aptus est, & ita nec sponsalibus . Sed ad secundum statum incipit peruenire in fine primi septennij: vnde etiam tunc temporis pueri ad scholas ponuntur . Sed ad tertium statum incipit homo peruenire in fine secundi septennij, quantum ad ea quæ personam ipsius pertinent, in quo ratio naturalis eius conualescit, sed quantum ad ea quæ extra ipsum sunt, in fine tertij septennij: & ideo ante primum septennium nulli contractui homo aptus est . Sed in fine primi septennij

in decretal. lib. 4. tit. 2. c. 5. et Gratian. in decr. 20. q. 2. in initio. et ar. præced. * 2. 2. q. 189. ar. 5. corp. † lib. 1. c. 4.

septennij
futurum
clinet
vinculo
de ideo
in fine
his, qua
rem, v
num et
leges
si post
Ad p
pueritat
vel alter
est, ade
Et i
has con
ter quos
tes, non
de his q
Ad sec
quod ille
morus ne
varem c
am corri
tionem C
uulsi fi
tante ig
et pecca
tas; sed
maior au
stridum
num pr
are mo
in futuru
Ad ter
matrimo
et vñs

Septennij incipit esse aptus ad aliqua promittenda in futurum, præcipue de his ad quæ ratio naturalis inclinatur magis: non autem ad obligandum se perpetuo vinculo, quia adhuc non firmam habet voluntatem: de idè tali tempore possunt contrahi sponsalia. Sed in fine secundi septennij iam potest obligare se de his, quæ ad personam ipsius pertinent, vel ad religionem, vel ad coniugium. Sed post tertium septennium etiam potest de alijs se obligare; & secundum leges constituitur ei potestas de rebus suis disponendi post * vigesimum secundum annum.

Ad primum ergo dicendum, quod si ante annos pubertatis fiat contractus sponsalium per alium,ambo, vel alter, reclamare possunt: vnde nihil tunc actum est, adeo quod nec aliqua affinitas ex hoc contrahatur. Et idè sponsalia quæ inter aliquos per personas alias contrahuntur, robur habent in quantum illi inter quos contrahuntur, ad ætatem debitam venientes, non reclamant, ex quo intelliguntur consentire de his quæ per alios facta sunt.

Ad secundum dicendum, quod quidam dicunt, quod ille puer, de quo Greg. * narrat, non fuit damnatus nec mortaliter peccauit: sed visio illa fuit ad mortem contristandum, qui in puero illo peccauerat, non corrigens eum. Sed hoc est expresse cõtra intentionem Gregor. † dicentis, quod pater pueri animam vituli filij negligens, non paruum peccatorem generauit ignibus nutrit. Et idè dicendum, quod ad peccatum mortale sufficit etiam consensus præterit, sed in sponsalibus est consensus in futurum; maior autem discretio rationis requiritur ad prouidendum in futurum, quàm ad consentiendum in actum præsentem: & idè ante potest homo peccare mortaliter, quàm possit se obligare ad aliquod in futurum.

Ad tertium dicendum, quod in tempore contractus matrimonij non solum requiritur dispositio ex parte vias rationis; sed etiam ex parte corporis, vt

Al. vigesimum quinquagesimum in decret. lib. 4 tit. 2. c. 1.

loco in ar. 2. no. 180.

† lib. 4. dialog. 6. 18.

fit tempus generationi aptum . Et quia puella in ra-
anno ad hoc venit , vt possit esse actui generationis
apta; puer autem in fine secundi septemij , vt Philo-
sophus ait in 9. animalium * . Simul autem vsus dis-
cretionis accipiunt , qui tantum in sponsalibus requi-
ritur : idèd in sponsalibus determinatur vnum tempus
vtrique * , non autem in matrimonio .

*lib. 7. de
his ani-
malium,
in prin.
In decre-
tal lib. 4.
tit. 2. c. 2.*

Ad quartum dicendum , quòd illa placencia , qua
est in pueris ante septennium , non procedit ex per-
fecto vsu rationis , cum nondum susceptibiles sint
plenæ disciplinæ : sed magis contingit ex motu matu-
ritatis , quàm ex aliqua ratione : & idèd non sufficiunt
placencia ad sponsalia contrahenda .

Ad quintum dicendum , quòd quamuis per secun-
dum contractum in casu illo non faciant matrimonium
tamen ostendunt se ratam habere priorem promissio-
nem : & idèd prior contractus accipit firmitatem ex
secundo .

Ad sextum dicendum , quòd trahentes nauem agunt
per modum vnius causæ ; & idèd quod deest vni , potest
suppleri ex altero : sed sponsalia contrahentes agunt
vt distinctæ personæ , quia sponsalia nõ nisi inter duo
esse possunt : vnde in vtroque requiritur , quòd sit suffi-
ciens ad contrahendũ ; & idèd defectus vnius spon-
salia impedit , nec ex altero potest suppleri .

*lib. 2. tex.
56.*

Ad septimum dicendum , quòd in sponsalibus eum
similiter si appropinquant contrahentes ad tempus
septennij , contractus sponsalium habet robur : quia
secundum Philosophum in 2. Physic. * quod pars
deest , quasi nihil deesse videtur . Hæc autem propo-
sitas à quibusdam determinatur tempus sex mensium
sed melius est quod determinetur secundum condi-
tionem contrahentium , quia in quibusdam magis ac-
celeratur vsus rationis , quàm in alijs .

ARTIC. III.

480

Verum Sponsalia dirimi possint ?

AD tertium sic proceditur . Videtur , quòd spon-
salia dirimi non possint , altero religionem tra-
nante .